

**iş sağlığı ve güvenliğine
ilişkin yüklenicilerin
stlenmekle yükümlü oldukları
gider kalemlerine ihale İdari
Şartname Teklif fiyatına
dâhil olan giderler
maddesinde açıkça yer
verilmediği ve bunlar için
birim fiyat teklif cetvelinde
ayrı satır açılmadığı halde
yüklenicilere işi yerine
getirilmesinde yüklediği
yükümlülüklerin dikkate
alınarak tekliflerin
hazırlanması ve ihale
dokümanı kapsamında sunulan
birim fiyat cetveline uygun
olarak tekliflerin verilmesi**

gerekmektedir. Ayrıca, bu hususların yaklaşık maliyet hesabında dikkate alınıp alınmaması isteklilerin bu gider kalemlerini göz önüne alarak teklif vermelerine engel teşkil etmez

İhale konusu işe ilişkin Teknik Şartname'nin "Tarafların yükümlülükleri" başlıklı 7'nci maddesinde "Yüklenici, çalıştığı mekanlarda malzeme ve personelin iş güvenliğini sağlamakla yükümlüdür. Yüklenici çalıştıracığı personeli "4857 sayılı İş Kanunu" çerçevesinde istihdam edecek ve "İş Sağlığı ve Güvenliği" konularında gerekli önlemleri almak ve uygulamakta yükümlüdür." düzenlemesi,

İhaleye ilişkin Sözleşme Tasarısı'nın "Yüklenicinin sözleşme konusu iş ile ilgili çalıştıracığı personele ilişkin sorumlulukları" başlıklı 22'nci maddesinde; "22.1. Yüklenicinin sözleşme konusu iş ile ilgili çalıştıracığı personele ilişkin sorumlulukları, ilgili mevzuatın bu konuyu düzenleyen emredici hükümleri ve Genel Şartnamenin Altıncı Bölümünde belirlenmiş olup, Yüklenici bunları aynen uygulamakla yükümlüdür.

22.2. Yüklenici, tüm giderleri kendisine ait olmak üzere çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlüdür. Bu çerçevede; çalışanların iş güvenliği uzmanı, iş yeri hekimi ve zorunlu olması halinde diğer sağlık personeli tarafından sunulan hizmetlerden yararlanması, çalışanların

sağlık gözetiminin yapılması, mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hâle getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi, işyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığının izlenmesi, denetlenmesi ve uygunsuzlukların giderilmesi gibi iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin alınması zorunlu tedbirler yüklenicinin sorumluluğundadır.” düzenlemesi yer almaktadır.

Anılan düzenlemeler uyarınca, yüklenici çalıştırdığı personeline yönelik iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirleri alma hususunda sorumludur.

Hizmet içi eğitimlere ilişkin olarak ihale konusu işe ilişkin Teknik Şartname'nin Yemek Hizmetleri Personel Eğitimler” başlıklı 8/b maddesinde; “Eğitimler ile ilgili olarak, yüklenici firma çalışanı tüm personelinin,

-Besi, depo, mutfak ve yemekhane hijyen ve sanitasyonu,

-Kişisel hijyen kuralları,

-İş güvenliği ve sağlığı,

-Sağlıklı beslenmesi diyet yemekleri, hastanede uygulanan diyetler ve servisi,

-Geniş çapta yemek hazırlama, pişirme, servis ilke ve kuralları

-İletişim teknikleri, hastaya ve hasta yakınına yaklaşım konulu eğitimleri yapmakla yükümlüdür. Eğitimler en az 3 ayda bir mesai saatleri içerisinde yapılacaktır...Eğitim sırasında ortaya çıkacak her türlü gider yüklenici tarafından

karşılacaktır...” düzenlemesi yer almaktadır. Anılan düzenleme uyarınca, maddede belirlenen konularda mesai saatleri içerisinde eğitim verilmesi zorunlu tutulmuş olup, eğitim giderlerinin yüklenici tarafından karşılanması gerekmektedir. Dolayısıyla eğitime yönelik ihale dokümanında belirtilen tek düzenleme uyarınca başvuru sahibinin iddia ettiğinin aksine mesai saatleri dışında değil mesai saatleri içinde eğitim verilmesinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin “Çalışanların sağlık ve güvenliğine ilişkin tedbirler” başlıklı 39'uncu maddesinde *“Yüklenici bütün giderleri kendisine ait olmak üzere hizmetinde çalışanlar için, gerek teker teker ve gerekse topluca yaşadıkları ve çalıştıkları yerler bakımından, yürürlükte olan iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı hükümlerine uygun olarak her türlü sağlık ve güvenlik tedbirlerini almak ve çalışanların mevcut koşullara göre sağlıklı bir şekilde yiyip içmeleri, dinlenmeleri, yatıp kalkmaları ve yıkanmaları, meslek hastalıklarından korunmaları, hastalık veya bir kaza halinde tedavileri konularında ilgili mevzuat hükümlerine ve idare veya kontrol teşkilatının kendisine vereceği talimata uymak zorundadır.*

Yüklenici, bütün giderleri kendisine ait olmak üzere, sözleşme konusu işin yürütülmesi sırasında iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı uyarınca alınması zorunlu olan iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirleri almakla yükümlüdür.” düzenlemesi yer almaktadır.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun “İşverenin genel yükümlülüğü” başlıklı 4'üncü maddesinde “(1) İşveren, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

1. a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi

verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

2. b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

3. c) Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.

ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.

1. d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

(2) İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, işverenin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(3) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, işverenin sorumluluklarını etkilemez.

(4) İşveren, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz." hükmü,

Anılan Kanun'un "İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri" başlıklı 6'ncı maddesinde "...(1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

1. a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve

güvenlik birimlerinden hizmet olarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir. (Ek cümle: 10/9/20146552/16 md.) Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.

2. b) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.
3. c) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerini yürütenler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlar.

ç) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirir.

1. d) Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkilediği bilinen veya etkilemesi muhtemel konular hakkında; görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşları, başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanları ve bunların işverenlerini bilgilendirir.

(2) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini, Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan alabileceği gibi 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde de alabilir.

(3) Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde,

diğer sağlık personeli görevlendirilmesi zorunlu değildir.

(4) (Ek: 10/9/2014-6552/16 md.) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak görevlendirme süresinin belirlenmesinde 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının toplamına dâhil edilmez. ...” hükmü bulunmaktadır.

6331 sayılı Kanun’un yukarıda yer verilen hükümleri uyarınca, işverenlerin iş sağlığı ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olduğu ve bu hususta iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirilmesi, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi için çalışmalar yapılması gerektiği ve işverenin, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamayacağı anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, ihale konusu işe ilişkin Teknik Şartname’nin iş süresince yüklenici personeline sağlanacak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili giderlerin yüklenici tarafından karşılanacağına yönelik düzenlemesinin mevzuata aykırı olmadığı anlaşılmıştır.

Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yüklenicilerin üstlenmekle yükümlü oldukları gider kalemlerine İdari Şartname’nin “Teklif fiyatına dâhil olan giderler” maddesinde açıkça yer verilmediği ve bunlar için birim fiyat teklif cetvelinde ayrı satır açılmadığı görülmüşse de; ihale dokümanının bir bütün olması dolayısıyla dokümanda yer alan gider kalemlerinin tümünün ayrıca ihale dokümanında açıkça belirtilmemiş olsa da 6331 sayılı Kanun ve diğer kanunların

yüklenicilere işi yerine getirilmesinde yüklediği yükümlülüklerin dikkate alınarak tekliflerin hazırlanması ve ihale dokümanı kapsamında sunulan birim fiyat cetveline uygun olarak tekliflerin verilmesi gerekmektedir. Ayrıca, bu hususların yaklaşık maliyet hesabında dikkate alınıp alınmaması isteklilerin bu gider kalemlerini göz önüne alarak teklif vermelerine engel teşkil etmemektedir.

Belirtilen hususlar bir arada değerlendirildiğinde, başvuru sahibinin iddialarının yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

Toplantı No : 2020/003

Gündem No : 12

Karar Tarihi : 23.01.2020

Karar No : 2020/UH.I-132